

سعودي او اشغالي فلسطين ته د ترامپ د سفر دليلونه
بسم الله الرحمن الرحيم
(ژباړه)

پوښتنه:

اسلام عليكم ورحمة الله وبركاته!

د نن روسيې انټرنیټي سایټ د ۲۰۱۷ م د مې پر ۲۶مه له رويټرز خبري اژانس نه په نقل په يوه خبر کې وويل: «د امريکا سنا اراده لري هغه تړونونه چې ترامپ له سعودي عربستان سره د ۴۶۰ مليارده ډالرو په ارزښت لاسليک کړي، رد کړي. د امريکا د سنا يو شمېر غړو وړانديز کړی او په هغه کې له سعودي عربستان سره د امريکا د ولسمشر ډونالد ترامپ د وسلو تړون د رد غوښتنه شوې ده. هغوی د سنا مجلس هڅولی چې په دې برخه کې د سنا مجلس غړو د نظر غوښتنه وشي.»

پوښتنه دا ده چې د امريکا د سنا له لوري د دغه تړون د رد دليل څه دی؟ په داسې حال کې چې امريکا تل د دا ډول تړون هيله درلوده، دې ته په کتو چې د ياد هيواد اقتصاد په کرکي چن حالت کې دی. پر دې سربېره، سعودي عربستان ته د ترامپ سفر ډېر جنجالونه درلودل، لکه څنگه چې نوموړي د خليج هيوادونو له مشرانو سره وليدل او وروسته اشغالي فلسطين ته ولاړ. دا په دې مانا ده چې ترامپ د فلسطين په قضيه کې کومه بله نوې سياسي برنامه له ځان سره درلوده؟

ځواب:

وعليكم السلام ورحمة الله وبركاته!

په دې کې شک نشته چې د امريکا د سنا مجلس دغه وړانديز يو ډول جگړه او سياسي ننداره وه او په اغلب گومان چې پر دغو شوو تړونونو به هيڅ اغيز ونه کړي؛ بلکې دا هم شونې ده چې هغه وستايي؛ ځکه دغه تړون به د امريکا اقتصاد ته نوې سا ورکړي. هغه داسې چې کارخاني به يې نوې پيل کړي او بي شمېره کاري فرصونه به رامنځته کړي. د امريکا ټولو حزبونو د دا ډول تړون هيله درلوده. د بني روښانتيا لپاره د امريکا د سنا مخالفت دليلونو لپاره پر لاندې مسايلو بحث کوو:

د ۲۰۱۷ م د مې پر ۲۰ مه رياض د آل سعود پلازمېني ته د ترامپ سفر د امريکا دننه او په عربي رسنيو کې له پراخو تبليغاتو سره مل و، چې هغه يې له اسلامي نړۍ سره د مصلحت په موخه سفر ياد کړ. له سعوديانو سره د ترامپ ليدني هغه گرمې اړيکې بڼي چې د امريکا د مکيني ولسمشر بارک اوباما په

اړیکو کې نه لیدل کېدې. لکه څنگه چې نوموړي د سعودي عربستان، پاچا او رهبران په ستاینه کې داسې الفاظ او اصطلاحات وکارول چې د امریکا له هېڅ کوم مخکیني ولسمشره نه وو اورېدل شوي. ټرامپ سعودي ته خپل سفر د سعودي پاچا سلمان په لیدنه پیل کړ او له هغې ورځې وروسته یعنې د ۲۰۱۷م د مې پر ۲۱مه یې د خلیج د شپږو ورو هېوادونو له پاچایانو او امیرانو سره ولیدل. په هماغه ورځ یې د ۵۵ اسلامي هېوادونو مشرانو په ناسته کې گډون وکړ، چې تر ډېره وینا ته ورته وه، چې نوموړي دوی ته کړه. ده د سفر په دوام کې د دغو هېوادونو له یو شمېر مشرانو سره دوه اړخیزې لیدني هم درلودې.

په دغه سفر کې له افراطي افکارو سره د مبارزې لپاره د یو نړیوال مرکز چې مرکز یې ریاض دی، هوکړه هم وشوه او دغه هوکړه له افراطیت او ټروریزم سره د مبارزې لپاره د امریکا او دغو هېوادونو تر منځ د کلکو مرستو او همکاريو پر بنسټ پای ته ورسېده او د دغې ناستې د پای ته رسېدو بیانیه د «ریاض د اعلامیې» په توگه یاده شوه. په همدې ترتیب سعودي عربستان به له هغه څه سره مبارزه وکړي چې غرب یې «ټروریزم» بولي او ټرامپ یې هره ورځ «اسلامي رادیکال ټروریزم» یادوي. همدارنگه په ریاض اعلامیه کې د «ریاض په ښار کې د منځني خلیج سټراټیژیک ټرون» د تاسیس موخې هم شاملې وې. لکه څنگه چې په دغه اعلامیه کې وویل شول: «یو شمېر هېوادونه به په نړۍ او سیمه کې د سولې او امن د ټینګیدو په موخه په دغه ټرون کې برخه واخلي.» په بله برخه کې یې داسې وویل شول: «په دغه ټرون کې گډون او کار پیلول به په ۲۰۱۸ م کال کې بشپړ شي.»

که څه هم دغو لیدنو، له ټروریزم سره د مبارزې مرکز جوړول او د یاد ټرون رامنځته کېدو هر یوه په دغه سفر کې خپل ځای درلود؛ خو د ټرامپ د سفر اصلي لاسته راوړنه هماغه اقتصادي ټرون دی، چې له سعودي عربستان سره یې لاسلیک کړ. د امریکا اقتصاد که څه هم په نړیواله کچه لومړی مقام لري؛ خو له یو لړ کړکېچونو سره له مخ کېدو وروسته، له گواښونو سره مخ شوی دی. پر دغه اساس د امریکا د سترو پوړونو اداکول او د دغه هېواد اقتصادي وده، په ځانگړي ډول د چین د اقتصاد دوامدارې ودې ته په کتو، نوموړي هېواد ته په یوه فوق العاده مهمه مسله بدله شوې. له همدې امله په اقتصاد پورې اړوند مسایل د امریکا د ولسمشرانو په کاري لومړیتوبونو کې دي او په داسې انگیزه بدل شوي چې هر ولسمشر تر مخکیني ډېر مشغول کړي، په ځانگړي ډول په بهرنیو اقتصادي سیاستونو کې. مورن پوهېزو چې د امریکا اوسنی ولسمشر ډونالد ټرامپ د ۲۰۱۶م په ولسمشریزو ټاکنو کې په شعارونو بریالی شو. ډېری شعارونه یې اقتصادي، امریکایانو ته کاري زمینی برابرول، امریکا ته د امریکایي شرکتونو بیرته راټگ مجبورولو له لارې د امریکا د اقتصاد نوې په پښو درونه او د امریکا د ملاتړ په بدل کې ځیني دولتونه باج ورکولو ته مجبورول وو.

هغه څه چې جمهوري غوښتونکي یې مجبور کړل، چې ډونالد ټرامپ د خپل نوماند په توگه معرفي کړي، دا وو چې نوموړی په گټورو او بریالیو ټرونونو کې پېژندل شوی پانگوال و؛ ځکه نوموړي په سوداگریزو ټرونونو کې ډېر جرات او مېړانه درلوده. ټرامپ د خپلو سیاستونو عملي کولو په پیل کې د المان له صدراعظمي انګلا مرکل څخه د ۲۰۱۷م د مارچ پر ۱۷مه واشنگټن ته د نوموړي د سفر په دوام کې وغوښتل چې له المانه د امریکا د ملاتړ په بدل کې، چې له دویمې نړیوالې جګړې وروسته شوس، امریکا ته ملیاردونه ډالر ورکړي. د دې لپاره چې دغه ملاتړ دوام وکړي. همدارنگه د ۲۰۱۷م د اپرېل پر ۲۸مه یې له جنوبي کوریا څخه وغوښتل چې په یاد هېواد کې د امریکا د «تاد» توغونديو نصبولو لگښت، چې یو ملیارد ډالر کيږي، ورکړي. امریکا دغه توغندي له هغه وروسته په جنوبي کوریا کې نصب کړل، چې شمالي کوریا توغندوییزې تجربې وکړې او په دغو ازموینتونو یې په سیمه کې شخړې رامنځته کړې. المان په بشپړ قاطعیت سره رد کړه، چې په هېواد کې یې د امریکا د نظامي شتون په بدل کې هېڅ وخت پیسې نه ورکوي؛ جنوبي کوریا هم دې ته حاضر نه شوه چې د امریکا د «تاد» توغندي

نصبولو لگښت ورکړي. په همدې ترتيب د نړۍ له يو شمېر هېوادونو څخه د «باج اخيستلو» په موخه د امريکا نوې تگلاره د نړۍ په ډېرو برخو کې له ناکامۍ سره مخ شوه؛ خو په سعودي عربستان او خليج وړو هېوادونو کې تر ډېره بريالۍ شوه او دغه برياليتوب له سعودي سره د تړامپ په تړونونو کې ښه ليدلی شو.

دا په دې مانا ده چې د امريکا باج اخيستل په سعودي عربستان کې پيل شوي دي، لکه څنگه چې امريکا دا ځل د تاريخ تر ټولو لوی د وسلو تړون له سعودي سره لاسليک کړ؟ الجزيرې ټلويزيون د ۲۰۱۷ م د مې پر ۲۰ په ژوندۍ بڼه د يوه خبر په خپرولو سره وويل: «د سعودي عربستان پاچا سلمان بن عبدالعزيز او د امريکا ولسمشر ډونالډ ټرامپ د شنبې په ورځ د دوو اړخيزو مرستو يو شمېر هوکړې د سعودي عربستان په پلازمېنه رياض کې لاسليک کړې. سپينې ماڼۍ اعلان وکړ چې د نظامي مرستې هوکړه يې د ۴۶۰ ميليارد ډالرو په ارزښت له رياض سره لاسليک کړې ده. د سعودي عربستان د سوداگرۍ وزير ماجد قسبي هم ويلي چې هېواد يې ۲۳ لويو امريکايي شرکتونو ته په خپله خاوره کې د پانگونې او فعاليت اجازه وکړې ده. په رياض ښار کې د الجزيرې خبريال وايي چې سعودي او متحده ايالاتونو د ۴۶۰ ميليارد ډالرو په ارزښت دفاعي هوکړه لاسليک کړې، چې ۱۱۰ ميليارد ډالري يې په مخکينو تړونو پورې اړه لري او واشنگټن به د هغه پر اساس ډېر ژر سعودي ته وسلې وسپاري. پر دې سربېره، نور دفاعي تړونونه هم د ۳۵۰ ميليارد ډالرو په لگښت لاسليک شول، چې د راتلونکو ۱۰ کلونو په دوام کې به عملي شي.»

د يادو تړونونو حجم په داسې کچه و چې د امريکا د سهامو بازارونو، يعنې داوجانز، استاندارد انډبوز او ناسداک بيه يې په لوړه کچه ډېره کړه او دليل يې هغه لوی لگښتونه دي چې ټاکل شوي سعودي عربستان د امريکا اقتصاد ته دننه کړي او د امريکايانو لپاره ډېرې کاري زمينې برابرې کړي. دا هغه څه وو چې ډونالډ ټرامپ يې په ټاکنيزو تبليغاتو کې ژمنه کړې وه. دغو تړونونو ته په کتو ليدل کيږي چې سعودي عربستان به هر کال د دولت د مالي گټو ډېره کچه او د راتلونکو ۱۰ کلونو په دوام کې د امريکا اقتصادي شريانونو ته ولېږي. له عربيې نه په نقل: «د سعودي د مالي گټو کچه په ۲۰۱۶ م کې ۵۲۸ ميليارد ريالو د ۱۴۰ ميليارد ډالرو معادل ته رسېږي.» (سرچينه: ۲۰۱۶ م کال د ډيسمبر پر ۲۲مه عربيې نه يټ) داسې ويلی شو چې د ټرامپ د حکومت ادارې خپله ورکه شوې کيلۍ په ال سعود کې پيدا کړې.

د سنا د وړانديز په اړه بايد ووايو چې په دې کې شک نشته چې د امريکا د سنا مجلس ياد وړانديز يو ډول فرېب او سياسي ننداره ده او په اغلب گومان چې پر شوو تړونونو به هېڅ اغېز ونه کړي؛ بلکې دا هم شونې ده چې ستاينه يې وشي؛ ځکه دغه تړون به د امريکا اقتصاد ته نوې سا وکړي. داسې چې کارخاني به يې نوې پيل او بې شمېره کاري فرصتونه به رامنځته کړي. د امريکا ټولو حزبونو د داسې تړون هيله درلوده؛ خو د مسلې واقعيت څنگه مو چې ووايه، يو ډول فرېب او سياسي ننداره ده.

ټرامپ و غوښتل چې خپلې رسوايي، چې له روسيې سره يې په اړيکو پورې اړه درلوده او همدارنگه هغه قضيه چې د زوم او نورو نږدې کسانو پر رواندي يې مطرح شوې، په لويو اقتصادي لاسته راوړنو لکه؛ ياد تړونونه او همدارنگه په يو سياسي لوی اقدام سره د ډېرو هېوادونو د مشرانو په راټولو، پټې کړي، چې همداسې و هم شول.

په امريکا کې د ټرامپ د سفر پراخه رسنيز پوښښ، له مختلفو لورو سره د نوموړي ليدني، له سعودي سره د وسلو لوی تړونونه او د مسلمانانو د پاچايانو او مشرانو راټولول، د دې لپاره و چې د ټرامپ بيانې ته غوږ ونيسي او د نوموړي درناوی وکړي. دغه ټولې چارې پر ولسمشر ټرامپ او د حکومت پر ادارې يې راغلي فشارونه کموي. که څه هم چې دغه چارې به فشارونه د تل لپاره له مخې لرې نه کړي؛ خو لنډه کمېدنه به هم لاسته راوړنه ولله شي او د دې سبب به شي چې د ټرامپ د رسوايو او سياسي بې وسيو تر څنگ له نوموړي څخه د لويو او برياليو لاسته راوړنو د څښتن په توگه يادونه وشي.

پر همدې اساس دغه سفر په اوسنيو حالاتو کې د ټرامپ لپاره ډېر ارزښت درلود او همدې ارزښت ته په کتو کولی شو د هغه چمتوالي موخه، چې په رياض کې د مسلمانانو د پاچايانو او مشرانو د شتون او د امريکا د ولسمشر گرم هرکلي لپاره تر سره شوه، غور وکړو، هغه گرم هرکلی چې د لومړي ځل لپاره په دومره لويه کچه ورته کېده. د سعودي عربستان شاهي حکومت د امريکا د ولسمشر ډونالډ ټرامپ او د اسلامي نړۍ ۵۵ هېوادونو مشرانو ته د ښه راغلاست لپاره، چې رياض ته بلل شوي وو، روښانه هڅې وکړې. څنگه چې سعودي عربستان ته د ټرامپ دغه سفر پراخه رسنيز پوښښ درلود او د چارو کارپوهان په دې بارو دي چې سعودي دغه سفر ته د نړيوالو په پام راگرځېدو کې بريالی و او دليل يې په دغه غونډه کې د عربو او مسلمانانو د مشرانو راټولېدل دي، چې دا په خپل ډول کې بې سارې ده. (سرچينه: ۲۰۱۷ د مې ۱۹مه دويچ ويله) نو ياده سياسي ننداره او فريب د امريکا د سنا غړو، په ځانگړي ډول ډيموکراتانو پيل کړه.

په رياض کې د خليج مشرانو راټولېدو په اړه بايد ووايم: که څه هم امريکا پر دې پوهيزي چې هغوی په انگليس پورې تړلي او مزدوري يې کوي؛ خو ويې غوښتل چې د امريکا د وسلو په تړونونو کې په دننه کېدو او د ايران د گواښ په پلمه د دغو هېوادونو په چارو کې په لاسوهنې سره د دوی پام راواړوي. لکه څنگه چې ټرامپ پخپلو خبرو کې وويل: «قطر، چې د امريکا يوه نظامي اډه پکې ده، زموږ سټراتيژيک شريک بلل کيږي او له کويټ او بحرين سره زموږ اوږد مهاله گډون د سيمي امنيت پياوړی کوي. عرب متحده ايالاتونه د نفسونو او زړونو د تسخير په جگړه کې له موږ سره گډ شوي او د امريکا متحده ايالاتونو په مرسته يې يو انټرنټي مرکز د کرکي پديدې له پراخوالي سره د مبارزې په موخه جوړی کړی دی. بحرين هم د بنسټپالنې له تبليغاتو سره د مبارزې په برخه کې فعاليت کوي.» (سرچينه: ۲۰۱۷ د مې ۲۱مه CNN)

ډونالډ ټرامپ اعلان وکړ: «متحده ايالاتونو او قطر د وسلو د نوي تړون په برخه کې د نظر تبادله کړې ده.» اسوشيتد پرس خبري اژانس د امريکا له ولسمشر نه په نقل سره ويلي چې نوموړي د قطر له امير سره د زياتو ښکلو نظامي وسايلو د پلور په اړه د نظر تبادله کړې ده. ويل کيږي چې ټرامپ او د قطر امير شيخ تميم په رياض ښار کې په هغو دوو اړخيزو خبرو کې چې د اسلامي هېوادونو مشرانو او امريکا د ناستې په څنډه کې يې درلودې، له يو بل سره وليدل. د امريکا ولسمشر په دغه ليدنه کې وويل: «هېڅوک تر امريکا ښې وسلې نه شي جوړولی.» نوموړي ياد تړون ته اشاره وکړه او ويې وويل: «دغه تړون به د امريکا متحده ايالاتونو ته کاري فرصتونه رامنځته کړي او د قطر امنيتي او دفاعي وړتياوې به لوړې کړي.» (سرچينه: ۲۰۱۷ م د مې ۲۱ ډاټ مصر)

د سيمي هېوادونو پر وړاندې د ايران له گواښ څخه په مخنيوي کې د امريکا سياست دا دی چې د دغو هېوادونو مشرانو ته د ايران پر وړاندې خورې خبرې ورواړي او په همدې ترتيب هغوی په خپل دام کې راگيروي، لکه د وسلو تړونونو، نظامي اډو او اسانتياوو دام. البته دغه ټول کارونه د خليج په لگښت تر سره کوي، پرته له دې چې امريکا د ايران پر وړاندې يو عملي گام هم واخلي؛ ځکه پوهيږو چې امريکا همدا اوس د سوريې په قضيه کې د انقلاب پر وړاندې پر ايران تکیه کړې، د يمن په قضيه کې همدارنگه د اوباما ادارې په څېر د حوثيانو وسله وال کېدو لپاره يې پر ايران تکیه کړې او په عراق او لبنان کې د ايران په نفوذ هېڅ ډول مخالفت نه ښيي. ټرامپ په هغه بيانیه کې، چې په رياض کې يې درلوده، د حزب الله لبنان ډله يې يوه تروريستي ډله ياده کړه، وروسته يې د لبنان د اردو ستاينه پيل کړه، هغه اردو چې په سوريه کې د حزب الله لاسوهنو ته پوښښ ورکوي او زمينه ورته برابروي او حتی د هر کال په دوام کې د سوريې د انقلاب پر وړاندې جگړه کوي.

د خلیج چارواکي د سعودي د چارواکو په څېر له دې وېرېږي چې امریکا به ایران د دوی پر وړاندې راوپاروي او حاکمیت به یې له منځه یوسي، له همدې امله یې د امریکا غوښتنو ته غاړه اېښې او پیروي یې کوي. په ځانګړي ډول په هغه څه کې چې د ایران او د هغه د ګواښ پر وړاندې یې له امریکا اورې؛ حتی که په عمل کې متصور هم نه وي. لکه څنګه چې ټرامپ یې په بیانیه کې وویل: «ایران له لبنان پیل بیا تر عراق او یمن پورې د تروریستانو او نورو ډلو او بنسټپالو ملېشو سمبالول پیل کړي او هغوی ته نظامي تمرینونه ورکوي او دغه ډلې ټوله سیمه ګډوډوي او ناامني پکې پراخوي. څو لسيزې کيږي چې ایران په سیمه کې د قومي شخړو او تروریزم اورته لمنه وهي. ایران یوازینی حکومت دی چې په ښکاره د ډله ییزو وژنو خبره کوي، دې ته ژمن دی چې اسرائیل به له منځه یوسي، د مرګ پر امریکا شعارونه ورکوي او د ډېرو هغو رهبرانو ماتې یادوي چې همدا اوس په دغه تالار کې شته دي. د ایران تر ټولو لویه لاسوهنه چې د سیمې سوله او امن یې ګډوډ کړی، په سوریه کې د یاد هیواد لاسوهنه ده. لکه څنګه چې بشار اسد د ایران په مرسته د داسې جنايتونو مرتکب شوی چې د یادولو وړ نه دي.» (سرچینه: ۲۰۱۷ م کال د می ۲۱مه CNN)

ټرامپ داسې خبرې کوي چې په سوریه کې د ایران د لاسوهني ګواکي او د هغو ټولو جنايتونو مرتکب کېدل د امریکا په امر نه دي او د خلیج هیوادونو مشران هم په همدې مسئله نه پوهیږي. امریکا تر اوسه پر ایران د فشار راوړو لپاره کوم عملي اقدام کړی، پر دې سربېره چې ټرامپ د خپلو ټاکنیزو تبلیغاتو په جریان کې له ایران سره د اتومي هوکړې پر وړاندې شعارونه ورکول؟ خو دا چې د حاکمیت یې څو میاشتي تېرېږي، امریکا تر اوسه پر دغه هوکړه ولاړه ده او عمل پرې کوي. واقعیت دا دی چې ټرامپ دغه خبرې د خلیج دولتونو د ډارولو په موخه د ایران په نوم یوه افسانه مطرح کوي او په همدې کار سره غواړي چې هغوی د امریکا په دام کې راګیر کړي. هغه دام چې تارونه یې د وسلو تړونونه، نظامي ادې او د اسانتیاوو برابرول تشکیلوي. البته د دغو ټولو چارو لګښت څنګه مو چې مخکې اشاره وکړه، پخپله یې د خلیج هیوادونه ورکوي.

د یهودو (اسرائیلو) له دولت سره د امریکا د سیاسي برنامو مسلې په اړه او دا چې ټرامپ د ۲۰۱۷ م د می پر ۲۲مه د سعودي عربستان له سفر وروسته اشغالي فلسطین ته ولاړ او دا چې ټرامپ د فلسطین د سیاسي کړکېچ لپاره کومه برنامه لري او که نه؟ باید ووايو چې د فلسطین قضیه اوس د امریکا په کاري لومړیتوبونو کې نه ده؛ ځکه نور داسې لومړیتوبونه شته چې د امریکا د حکومت اداره پرې ګرمه شوي. مخکې مو د ۲۰۱۷ م د می پر ۱۲مه د فلسطین قضیې په اړه د پوښتنې ځواب خپور کړ او د هغه په یوه برخه کې مو داسې وویل: «د فلسطین قضیه اوس په عربي هیوادونو کې د حالت خرابېدو په دلیل، په ځانګړي ډول سوريې او د امریکا او شمالي کوریا تر منځ د شخړو ډېرېدل، د امریکا د اوسنۍ ادارې لپاره یوه حساسه قضیه نه شمېرل کېږي. نو پر همدې اساس امریکا د دغې قضیې په اړه بیرته نه لري او په اوس یې ډول ډول زمينې او حل لارې ارزولې او د یهودو له دولت سره د عربو، په ځانګړي ډول فلسطینیانو د خبرو پیلولو امکاناتو څرنګوالی څېړي. د هغو دلیلونو له ډلې څخه چې پر دغه مسئله ټینګار کوي، هغه راپور دی چې بي بي سي ټلويزيون د ۲۰۱۷ م د مارچ په ۱۱مه خپور کړ. رويترز خبري اژانس د فلسطین د ولسمشر له ویاند نبیل ابوردینه څخه په نقل سره خبر ورکړی چې ټرامپ محمود عباس ته ویلي چې نوموړی لېوال دی چې د خبرو بیا پیلولو څرنګوالی وڅېړي او ټینګار یې کړی چې هغه به سوله ییزو هڅو ته، چې رښتیني سوله رامنځته کړي، هماغسې ژمن وي. ټرامپ همدارنګه په هغه ګډ مطبوعاتي کنفرانس کې چې په سپینه ماڼۍ کې یې له محمود عباس سره درلود، داسې وویل: «هر لازم کار به وکړم، خوښه مې ده چې د دواړو لورو په منځ کې د یو منځګړي په توګه لارښونه وکړم او زه به دا کار وکړم.» (سرچینه: ۲۰۱۷ م د می ۴مه د نن روسیې ټلويزيون)

دا په دې مانا ده چې امریکا اوسمهال نه غواړي چې يوه ځانگړې حل لاره د فلسطين قضیې د حل لپاره مطرح کړي، ځکه له هغه وړاندې بايد د سوريې او شمالي کوريا د جگړې او يا د حالاتو ارامولو په مسئله کې گامونه واخلي. نو واقعيت دا دی چې ترامپ نه د خبرو د بيا پيلولو پر څرنگوالي پوهیږي او نه هغه سوله ييزې هڅې چې نوم يې اخلي؛ بلکې اوس په فلسطين کې له بنکېلو اړخونو څخه د لازمو معلوماتو ارزولو او راټولولو په پړاو کې دی. ترامپ همدارنگه له مختلفو لورو غواړي چې په مستقيمو ليدنو کې راټول شي او پر هغو حل لارو هوکړه سره وکړي چې د يهودو دولت يې غواړي. همدا دليل دی چې د مستقيمو خبرو غښتونکی دی. په ملگرو ملتونو کې د امریکا استازی نيکي هيل د لومړي ځل لپاره په ياد سازمان کې د فلسطين له استازي رياض منصور سره ليدنې او خبرې وکړې. نوموړي څو شېبې وروسته د خپل ټويټر پاڼې پر مخ په پيغام پرېښودو سره، له فلسطين څخه و غوښتل چې ملگرو ملتونو ته د مخ اړولو پر ځای، غوره ده چې په مستقيم ډلو له اسراییلو سره خبرې وشي.» (سرچينه: ۲۰۱۷ د مارچ ۱۱مه بي بي سي)

وروستی خبره: هغه امریکا چې فاسد ارزښتونه او چټل تمدن يې هره ورځ هغه له دننه خوري؛ د افسوس ځای دی چې داسې يو هېواد د مسلمانانو په خاورو کې له برم او شوکت څخه برخمن وي او په ډېر کبر سره تگ راتگ پکې کوي او هغه کسان چې ځانونه د مسلمانانو حکام بولي، د داسې يو هېواد د گټو ساتنې په خدمت کې له يو بل سره سيالي کوي. لکه څنگه چې د ۵۵ هېوادونو مزدور او پلورل شوي حکام د سترگې په اشارې په چټکۍ راټول شوي او له هغه چا سره چې د مسلمانانو او اسلام پر وړاندې په جنايت کې ډوب دي، له يو بل سره سيالي کوي!

تر ټولو دردناکه خبره دا چې د امریکا د اقتصاد بنسټ د مسلمانانو په پانگو ولاړ دی او دغو پانگو د امریکايانو ژوند بڼه کړی او د بېکارۍ ستونزې يې حلوي، په داسې حال کې چې لوږه او بېکارې په اسلامي خاورو کې بې حده زياته شوې. همدا مزدور حکام دي چې د مسلمانانو پانگې له اصلي څښتنانو څخه لټوي؛ په داسې حال کې چې د اسلامي شريعت له نظره د مسلمانانو عام ملکيت کيږي. خو دغه خاين مشران يې د ترامپ په واک کې ورکوي چې خپل ځان پرې پياوړی کړي او په اسلامي هېوادونو کې مسلمانان ووژني. خو د دغه ترخه واقعيت دليل هر چاته ښکاره دی، چې په ځلونو مو يې يادونه کړې او يو ځل بيا په تکرار سره وایم چې د دغه ترخه واقعيت اصلي دليل د خليفه او امام نشت دی، چې مسلمانان يې تر شاه مبارزه پيل او د ستونزو پر وخت هغه ته پنا يوسي. له ابو هريره رضی الله عنه څخه روايت دی چې رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل:

«إِنَّمَا الْإِمَامُ جُنَّةٌ، يُقَاتِلُ مِنْ وَرَائِهِ، وَيَنْقَى بِهِ» (رواه مسلم)

ژباړه: امام هغه ډال دی چې مسلمانان يې تر شا مبارزه کوي او هغه ته پنا وروړي.

نو پر هر مسلمان چې له خپل الله سبحانه وتعالی او رسول سره مينه لري، واجب ده چې دغه مسئله د ژوند برخليک ټاکونکې قضیه وټاکي او په ټول اخلاص په الله سبحانه وتعالی او د رسول الله صلی الله عليه وسلم په بشپړه صداقت، په دې برخه کې دوامداره هڅې او کار پيل کړي، چې د شته ظالمو حکومتونو پر ځای د نبوت پر تگلاره خلافت چې د مسلمانانو لپاره د رسول الله صلی الله عليه وسلم زيری دی، پر پښو ودروي. لکه څنگه چې په صحيح حديث کې چې احمد او طياسي له طياسي څخه په الفاضو سره روايت کړی چې رسول الله صلی الله عليه وسلم فرمايي:

«ثُمَّ تَكُونُ جَبْرِيَّةً، فَتَكُونُ مَا شَاءَ اللَّهُ أَنْ تَكُونَ، ثُمَّ يَرْفَعُهَا إِذَا شَاءَ أَنْ يَرْفَعَهَا، ثُمَّ تَكُونُ خِلَافَةً عَلَىٰ مِنْهَاجِ النَّبِيِّ.»

ژباړه: کله چې الله سبحانه وتعالی و غواړي هغه لري کوي او پر تاسو جبریه نظامونه حاکموي، تر هغه چې الله سبحانه وتعالی و غواړي، دوام کوي او له دې وروسته کله چې الله سبحانه وتعالی و غواړي هغه له منځه وړي او يو ځل بيا د نبوت پر تگلاره خلافت راولي.

هغه به داسې وخت وي چې مسلمانان به عزت تر لاسه کړي او استعمارگر کفار به په بشپړ ذلت د مسلمانانو له خاورو وشړي او خپلو خاورو ته به يې بېرته وگرځي، البته که ځمکه ورته پاتې شي.

۱۴۳۸ هـ.ق، د رمضان لومړی

۲۰۱۷ م، د مې ۲۷ مه